

2016-04-18

Betänkandet SOU 2016:8 Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Fi2016/00300/B

Sammanfattning

Bolagsverket som deltar i det nuvarande samordningsorganet mot penningtvätt och finansiering av terrorism är positivt till utredningens förslag och vill lämna följande synpunkter.

Bolagsverket delar utredningens uppfattning om att ett införande av krav på juridiska personer att känna till sina verkliga huvudmän och vidarebefordra den informationen till ett centralt register, kan medföra positiva effekter i form av att det blir svårare att begå penningtvättbrott och finansiering av terrorism med juridiska personer som brottsverktyg.

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag till ny lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism vari föreslås ett centralt register över verkliga huvudmän.

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning att Bolagsverket är lämplig myndighet att föra det föreslagna registret över verkliga huvudmän.

Bolagsverket föreslår att det i lagtexten införs ett krav på att anmälningar till registret över verkliga huvudmän endast ska kunna göras elektroniskt.

Bolagsverket föreslår att finansieringen av etableringen och den fortsatta driften av registret över verkliga huvudmän bör finansieras genom anslag till verket.

Bolagsverket har inget att invända mot förslaget om inrättandet av en ny samordningsfunktion som ersätter dagens samordningsorgan.

Nedan följer Bolagsverkets närmare kommentarer till utredningens slutsatser och förslag. Vid genomgången använder Bolagsverket samma rubriksättning som i betänkandet.

10.3.4 Utredningen

Bolagsverket tillstyrker att penningtvättslagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta dem som handlar med varor, till den del som utbetalt belopp eller mottaget belopp är minst motsvarande 5000 euro i kontanter. Eftersom finansiering av terrorism i många fall förefaller omfatta lägre summor¹ så framstår det lämpligt att även transaktioner avseende lägre belopp faller under länsstyrelsernas tillsyn.

¹ Se Emilie Oftedal, The financing of jihadi terrorist cells in Europe, FFI-rapport 2014/02234.

10.4.5 Insamlingsverksamhet

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag om en skyldighet för stiftelser, ideella föreningar och andra som samlar in pengar för ett allmännyttigt ändamål att på begäran lämna uppgifter till Finanspolisen. Bolagsverket tillstyrker också att insamlingsverksamheter omfattas av kravet på registrering av verkliga huvudmän, med tillägget att även tillfälliga insamlingsverksamheter av viss storlek bör omfattas.

17.5.3 Sanktioner mot icke-finansiella verksamheter

Bolagsverket föreslår att det i lag- eller förordningstexten införs en skyldighet för tillsynsmyndigheten att underrätta registreringsmyndigheten om fattat beslut.

Utredningen föreslår att det ska införas en bestämmelse som ger tillsynsmyndigheten rätt att besluta om ett tillfälligt förbud att utöva uppdrag på ledningsnivå. Förbudet ska kunna innebära att personen inte får upprätthålla en viss funktion hos den aktuella juridiska personen, men förbudet kan utsträckas till att gälla alla motsvarande ledande funktioner hos alla juridiska personer som bedriver verksamhet av motsvarande slag. Förbudet ska gälla under en viss tid mellan tre och högst tio år.

Enligt Bolagsverkets uppfattning innebär meddelat förbud att personen ska avregistreras från sitt uppdrag. Bolagsverket behöver i så fall vetskap om detta meddelat förbud. Det bör därför införas en skyldighet för de myndigheter som beslutar om tillfälliga förbud att underrätta Bolagsverket. Vidare önskas förtydligande om den fysiska personen ska avregistreras omedelbart på grund av meddelat förbud, eller om personen i vissa fall ska stå kvar i registret. Ansvar att tillse att förbudet efterlevs bör åvila företaget och tillsynsmyndigheten.

22 Insyn i fråga om ägande och kontroll i juridiska personer

22.2.3 Direktivets bestämmelser om verkligt huvudmannaskap och skyldigheter för de juridiska personerna

Bolagsverket delar utredningens mål att onödigt betungande krav ska undvikas. Bolagsverket har sedan lång tid koordinerat och deltagit i flera insatser för att minska företagens administrativa börda i samband med fullgörandet av uppgiftskrav till statliga myndigheter. Det ställs många krav på företag att lämna uppgifter till myndigheter och ofta behöver också samma uppgift lämnas flera gånger till olika myndigheter. Sammantaget utgör dessa uppgiftskrav en betydande börda för företagen. Denna börda kan emellertid minskas genom att bättre samordning av statliga myndigheters uppgiftsinsamling och analyser av vilken information som är nödvändig att samla in. Bolagsverket anser därför att det endast är när det är motiverat och när myndigheten inte på annat sätt kan ta del av uppgiften som det ska finnas en skyldighet att anmäla uppgifter.²

² Se om detta bl. a Bolagsverkets slutrapport av uppdraget att kartlägga företags uppgiftslämnande till statliga myndigheter (N2011/5884/ENT): <http://bolagsverket.se/om/oss/minskat-och-forenklat-uppgiftslamnande/kartlaggning>

I linje med detta anser Bolagsverket att det är viktigt att registreringskyldigheten i ett inledande skede inte omfattar fler juridiska personer än vad som är nödvändigt för att uppfylla direktivets syften och kan anses tillräckligt för ett korrekt genomförande av rättsakten. Ett genomförande som går utöver direktivets miniminivå riskerar leda till ökade kostnader, onödigt regelkrångel och konkurrensnackdelar för företag.³

I syfte att underlätta för de juridiska personer som föreslås omfattas av regleringen och effektivisera handläggningen av anmälningssärenden till registret, anser Bolagsverket att det bör införas i lag- eller förordning att de juridiska personerna ska göra anmälningar till registret elektroniskt.

Vidare anser Bolagsverket att anmälan ska kunna lämnas genom ombud och ser gärna att en sådan möjlighet tydligt införs i lag- eller förordning.

22.3 En ny lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism

22.3.1 Skälen för att föreslå en ny lag

Bolagsverket instämmer i utredningens skäl till att införa en ny lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolagsverket föreslår i detta sammanhang att den nya lagen kallas ”lag om registrering av verklig huvudman”. Detta för att tydliggöra innehållet i lagen.

22.3.2–22.3.3 Lagens tillämpningsområde och juridiska personer som undantas

Bolagsverket vill i detta sammanhang uppmärksamma lagstiftaren på följande fråga. Kan direktivets artikel 30 läsas som att det endast är *registrerade* juridiska personer som ska omfattas av skyldigheten att inhämta, bevara samt tillgängliggöra uppgifterna om verkliga huvudmän i ett centralt register?

Bakgrunden till denna fråga står att läsa i beaktandesats 12 i ingressen till direktivet och beaktandesats 14. I beaktandesats 12 står att medlemsstaterna bör se till att så många olika juridiska enheter som möjligt, som *registrerats eller bildats* genom andra mekanismer på deras territorium, omfattas av den nationella regleringen.

I beaktandesats 14 står att endast juridiska personer som *registrerats* i medlemsstaten ska vara skyldiga att inhämta och bevara uppgift om sina verkliga huvudmän och att denna information också ska vara tillgänglig genom ett centralt register.

Med detta som bakgrund vill Bolagsverket ställa frågan om det är möjligt att undanta ytterligare vissa juridiska personer från registreringskyldigheten, utöver de som i avsnitt 22.3.3 av utredningen föreslås undantas?

Frågan om ytterligare undantag är möjliga men att Sverige ändå följer implementeringen av direktivet utifrån dess minimikrav?

³ Se bland annat NNR och Regelrådets skrift ”Att tydliggöra gold-plating” samt Statsrådsberedningens cirkulär 14 ”Riktlinjer för att genomföra unionsrättsakter”.

Bolagsverkets uppfattning är att även om dessa juridiska personer i ett inledande skede kan undantas från kravet på registrering av verklig huvudman så skulle de ändå omfattas av reglerna att inhämta, bevara och tillgängliggöra uppgifterna om verklig huvudman. Det skulle inte heller vara någon skillnad på kravet för verksamhetsutövare att skaffa sig kundkännedom och därmed kunskap om verklig huvudman, för dessa juridiska personer. Det bör medföra en utebliven ökning av administrativ börda för dessa juridiska personer om de slipper kravet på registrering av uppgifterna

Bolagsverket vill i detta sammanhang framhålla vissa juridiska personer som typiskt sett borde kunna undantas från registreringskyldigheten i ett centralt register över verklig huvudman. Det är juridiska personer som enligt lag har viss avgränsad verksamhet, med nära koppling till ett bestämt ändamål. De juridiska personer som enligt Bolagsverkets uppfattning bör kunna undantas är samfälligheter, vattenförbund, kooperativa hyresrättsföreningar, sambruksföreningar och arbetslöshetskassor. Dessa juridiska personer kan i de flesta fall förmodas sakna verklig huvudman och verksamheten som drivs kan inte anses relevant med utgångspunkt i direktivets syfte.

Vidare föreslår Bolagsverket ett förtydligande om att bestämmelserna i 3 kap. i lagen är tillämpliga på förvaltare av truster, jfr utformningen av 2 kap. 6§.

Bolagsverket anser att olika registerförande myndigheter bör ges tydliga uppdrag att på olika sätt stödja registret om verkliga huvudmän. En samordning och gemensam tillgång till uppgifter som exempelvis adresser och företrädare till de juridiska personerna är nödvändig för att registret över verkliga huvudmän ska kunna föras på ett effektivt sätt. Det informationsutbyte som är nödvändigt bör så långt möjligt vara automatiserat vilket kräver utveckling av de register som finns idag och därför behöver de myndigheter, som behöver samverka, erhålla särskilda uppdrag att göra det. De myndigheter som idag för register över juridiska personer och som kan vara aktuella är, förutom Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket, länsstyrelserna, m fl.

22.4 Definition av verklig huvudman

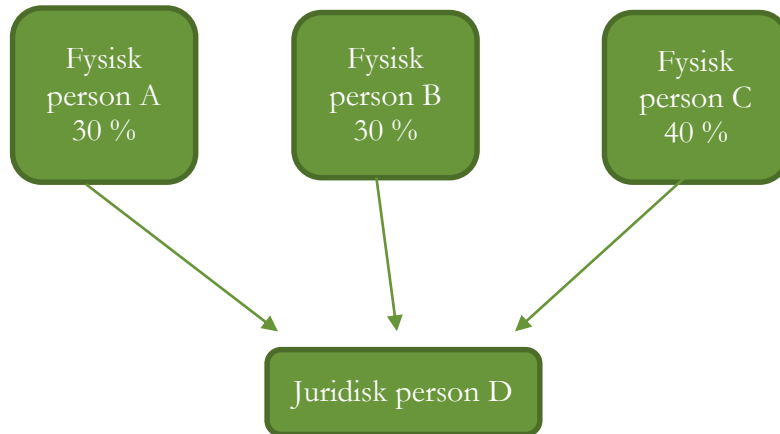
Bolagsverket föreslår att definitionen och de s.k. hjälpreglerna i 1 kap. 3-9 §§ lagen om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism förtydligas ytterligare.

Bland annat uppfattar Bolagsverket att skrivningen i 3§ *en fysisk person till vars förmån någon annan handlar* kan uppfattas som svårbegriplig och föreslår om det är möjligt att den förenklas.

Bolagsverket föreslår vidare förtydligande i vilken mån det ska anmälas flera verkliga huvudmän. Detta särskilt i fall när det enligt hjälpreglerna finns flera som var för sig uppfyller kraven.

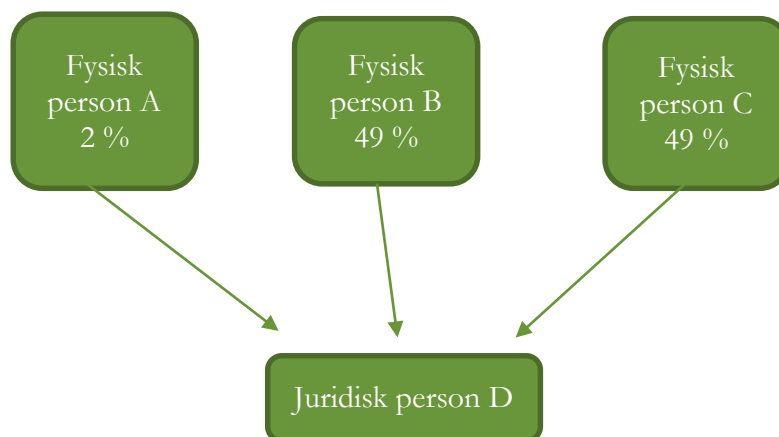
En eller flera verkliga huvudmän?

Bolagsverket önskar att det tydligare beskrivs i vilka fall flera personer ska anses vara verkliga huvudmän. Följande exempel kan användas för att beskriva problemet:

I detta exempel kontrollerar samtliga de fysiska personerna mer än 25 % av den juridiska personen. De uppfyller således alla tre kraven för att antas vara verklig huvudman enligt hjälpregeln i 4 §. Dock utövar C en större andel av kontrollen än de övriga, men inte så pass mycket att C ensam kan kontrollera den juridiska personen. Ska i detta fall möjligen samtliga 3 fysiska personer anmälas som verklig huvudman, eller alternativt endast C eller alternativt ingen alls? Bolagsverket uppfattar att samtliga dessa alternativ kan ha stöd i definitionen av verklig huvudman och att det är önskvärt att reglerna förtydligas.

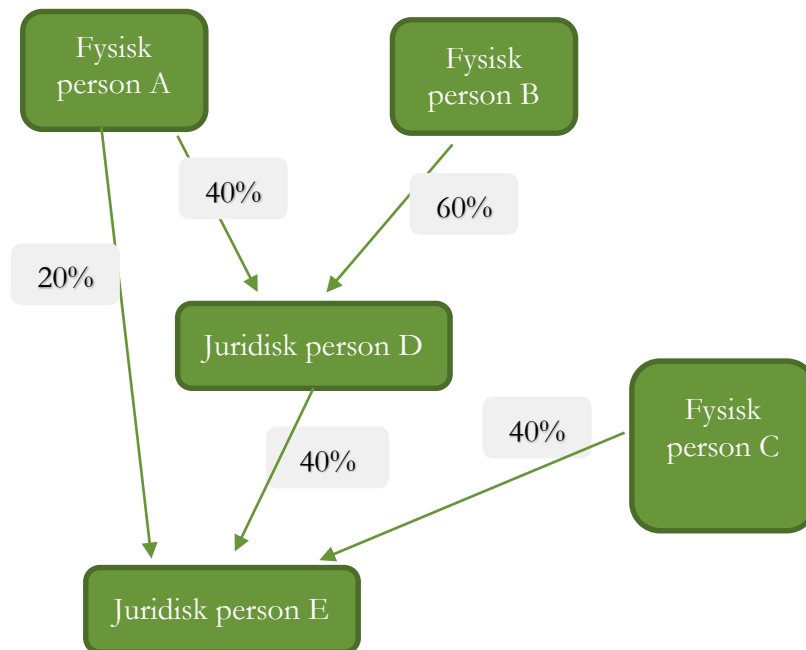
En justering av förutsättningarna enligt ovan ger följande förutsättningar:

I detta exempel uppnår inte den fysiska personen A gränsen på att kontrollera mer än 25 % i den juridiska personen D för att antas vara verklig huvudman. A har emellertid praktisk möjlighet att påverka besluten i D. B och C kontrollerar var för sig avsevärt större andel än A, men ingen egen majoritet. Eftersom konsekvensen är att ingen av dem på egen hand kan kontrollera besluten i den juridiska personen blir följdfrågan vem/vilka som ska anses vara verklig huvudman?

22.4.5 Indirekt kontroll

Enligt Bolagsverkets uppfattning kan det i vissa fall vara komplicerade strukturer som måste utredas innan den juridiska personen kan fastställa vem som ska anses vara verklig huvudman. Följande exempel kan användas för att illustrera:

Hjälpreglerna ger vid handen att samtliga tre fysiska personer ska anmälas, alternativt att B och C ska anmälas. Bolagsverkets tolkning av hjälpregeln är att det är oklart om A kan anses vara verklig huvudman i den juridiska personen D och därmed kan antas vara verklig huvudman i E. Bolagsverket önskar även här ett förtydligande för att underlätta för de juridiska personerna att fullgöra sin anmälningskyldighet.

Samtidigt anser Bolagsverket att lagstiftningen ska innebära obligatorisk elektronisk anmälan. En snabb och effektiv handläggning av registreringsärenden underlättar inte bara för de anmälningskyldiga juridiska personerna utan även för verksamhetsutövare som behöver ta del av uppgifter

22.4.6 Avtal om gemensamt kontrollera den juridiska personen

Bolagsverket önskar att hjälpreglerna, om vad som ska gälla vid verkligt huvudmannaskap genom att kontroll utövas gemensamt genom avtal om möjligt förtydligas. Ska det avse tillfälliga avtal av engångskaraktär, eller mer långvariga avtal, eller kan det avse båda delarna?

22.4.7 Kontroll som utövas av medlemmar av samma familj

Bolagsverket föreslår, som utredningen varit inne på, att vid kontroll tillsammans med en närstående, skulle till begreppet närstående kunna infogas även begreppen släktskap eller

annan hushållsgemenskap. Bolagsverkets uppfattning är att det i vissa sammanhang kan vara viktigt att identifiera och registrera verkliga huvudmän som utövar kontroll i dessa situationer. Bolagsverket föreslår därför att dessa förhållanden, var för sig eller tillsammans, ska anses konstituera kontroll över den juridiska personen.

22.5.5 Anmälan till registret och registrets innehåll

Bolagsverket föreslår att det i lagen föreskrivs att anmälningar till registret om verkligt huvudmannaskap endast ska kunna ske elektroniskt.

Ett elektroniskt anmälningsförfarande skulle underlätta för de juridiska personerna och registreringsmyndigheten. Registreringsmyndigheten skulle enkelt och snabbt i tjänsten kunna kontrollera att nödvändiga uppgifter är ifyllda och även utföra formell kontroll. Kompletteringar kan göras snabbare i det elektroniska systemet.

Ett krav på obligatorisk e-ingivning är också i överensstämmelse med regeringens mål om att digitalt ska vara förstahandsalternativet inom statsförvaltningen. Obligatoriet kan kompletteras med en möjlighet att göra undantag i vissa fall.

Bolagsverket föreslår att anmälan till registret ska kunna göras av behörig företrädare i den juridiska personen. Även den är registrerad som verklig huvudman ska kunna avregistrera sig själv. Vidare önskar Bolagsverket att anmälan ska kunna lämnas av ett ombud. Detta medför att det blir enklare att fullgöra sin anmälningskyldighet. Det vore önskvärt att redan i lag- eller förordning reglera denna möjlighet för att undvika osäkerhet.

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag att anmälan till registret ska ske med en försäkran på heder och samvete, detta för att tydliggöra vikten av att lämnade uppgifter är riktiga när de lämnas. Bolagsverket anser att anmälan ska vara undertecknad med en elektronisk signatur enligt föreskrift som Bolagsverket får utfärda.

Bolagsverket föreslår att det införs en bestämmelse i registreringslagen om att registerhållande myndighet kan förlita sig på att den person som gör anmälan har erforderlig behörighet. Det kan vara genom fullmakt, anställning eller annat uppdrag åt den anmälningskyldige. (Ett exempel på en bestämmelse som skulle kunna utgöra förebild är 9 § i lag 2009:194 om förfarande för skattereduktion för hushållsarbete).

Underrättelser vid registrering

Bolagsverkets uppfattning är att meddelanden bör sändas till den juridiska personen och till den som berörs av registreringen. Detta bör införas i lag- eller förordning. Detta bör ske även om det är reglerat i annan lagstiftning.

När uppgift om verklig huvudman har införts i registret ska den juridiska personen underrättas om beslutet. Underrättelsen skickas till den juridiska personens registrerade postadress alternativt till den juridiska personens elektroniska brevlåda om ansluten till Mina Meddelanden. Utöver underrättelse till den juridiska personen bör även de fysiska personerna som registreringen avser meddelas vid in- eller avregistrering. Aviseringar om in- eller avregistrering skickas till folkbokföringsadressen eller till den fysiska personens elektroniska brevlåda om ansluten till Mina Meddelanden.

Dessa underrättelser är ett viktiga för att säkerställa att de registrerade uppgifterna är korrekta och för att uppfylla kraven för behandling av personuppgifter.

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag att den närmare regleringen av registrets innehåll bör genomföras i en förordning. Bolagsverket delar utredningens uppfattning att så få uppgifter som möjligt ska ingå i registret.

I förordningen bör också frågor om behandling av personuppgifter och utlämnade av uppgifter genom direktåtkomst och på elektroniskt medium regleras.

En särskild fråga är också i vilken utsträckning utländska verksamhetsutövare ska kunna ges tillgång till uppgifter ur registret och i så fall om det ska finnas en skyldighet för registerförande myndighet att tillhandahålla information på andra språk än svenska.

Bolagsverket efterfrågar regler kring hur länge historiska uppgifter ska finnas tillgängliga i registret och vad som ska hända med registrerade uppgifter om den juridiska personen eller verkliga huvudmannen upphör att existera.

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning vad gäller åtkomst till registret för berörda myndigheter och verksamhetsutövare. Bolagsverket anser att det ska regleras i lag eller förordning vad som ska anses vara ett *berättigat intresse* att få ta del av uppgifterna genom elektroniskt förfarande. Enligt Bolagsverkets uppfattning är detta en förutsättning för utlämnade av uppgifterna på ett effektivt sätt utan att intrånget i den personliga integriteten åsidosätts mer än nödvändigt.

Enligt Bolagsverkets bedömning kommer samtliga uppgifter i registret att kunna begäras ut med stöd av offentlighetsprincipen, detta i avsaknad av särskild sekretessreglering. Vid en begäran behöver man inte uppge vare sig vem man är eller i vilket syfte man efterfrågar uppgifterna. Enligt Bolagsverkets uppfattning kommer ett utlämnade efter en begäran med stöd i offentlighetsprincipen att ske genom utlämnande i pappersformat. För att möjliggöra för de personer som har ett berättigat intresse att kunna få del av uppgifterna snabbt och enkelt är det önskvärt med en reglering som klargör för vilka ändamål ett elektroniskt utlämnande får ske.

22.5.6 När en anmälan ska ske för juridiska personer som omfattas av krav på registrering i andra register

Bolagsverket instämmer i utredningens förslag att registrering av verklig huvudman ska ske inom en viss tid från bildandet och sedan utan dröjsmål vid förändring av de registrerade uppgifterna.

Bolagsverket delar utredningens bedömning att det inte bör införas någon bestämmelse om en periodiskt återkommande anmälan till registret.

22.5.8 En möjlighet att anmäla uppgifter om företrädare till registret

Bolagsverket avstyrker utredningens förslag i denna del. Bolagsverket uppfattar att det kan finnas en risk om uppgifter om ex. vis företrädare förekommer i olika register hos olika

myndigheter. Problem kan uppstå för den juridiska personen om uppgifterna inte stämmer överens.

Bolagsverket föreslår att utredningens förslag, om en frivillig möjlighet att anmäla vissa uppgifter till ett offentligt register, utreds ytterligare innan den eventuellt införs.

22.5.9 Vissa oregistrerade juridiska personers skyldighet att anmäla uppgifter om företrädare till registret

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag i denna del. Till skillnad från den frivilliga registreringen av företrädare som föreslås under avsnitt 22.5.8 ovan så uppfattar Bolagsverket att den här föreslagna skyldigheten tydligt syftar till att uppfylla direktivets huvudsyfte.

22.6 Registreringsmyndighet och handläggningen hos registreringsmyndigheten

22.6.1 Registreringsmyndighet

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning att Bolagsverket är lämplig myndighet att föra det föreslagna registret över verkliga huvudmän. Bolagsverket har stor kunskap och omfattande erfarenhet av att föra stora register och hantera information.

22.6.2 Brister i anmälan

Det register som här förslås medför ett behov av viss handlingsfrihet hos registreringsmyndigheten. Bland annat måste myndigheten få avgöra om ytterligare information behövs för registrering och i vilken form sådan information ska tas in.

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag att det ska vara möjligt att vägra registrering på den grund att ett föreläggande om komplettering, eller rättelse, inte skett inom angiven tid.

Eftersom den registerförande myndigheten kommer ha begränsade möjligheter till kontroll av riktigheten i de uppgifter som anmäls och även sakna möjlighet till uppföljning vid förändring, finns det risk att registret kan komma att innehålla oriktiga uppgifter.

För att minska risken för olägenhet för de personer som drabbas av felaktiga registreringar bör det finnas möjlighet för den som är registrerad som verklig huvudman att själv göra avanmälan. Enligt Bolagsverkets uppfattning föreligger annars en risk att personuppgifter kommer behandlas i strid med det krav på riktighet som finns i 9 § personuppgiftslagen (1998:204). Bolagsverket anser inte det tillräckligt att den registerhållande myndigheten ges möjlighet att förelägga den juridiska personen att rätta uppgifterna. Detta eftersom de inte alltid kan förväntas följa myndighetens föreläggande. En felaktig och mot sitt nekande registrerad uppgift som verklig huvudman i en juridisk person kan medföra avsevärd olägenhet.

Ett viktigt incitament för de anmälningskyldiga juridiska personerna är att avsaknad av registrering kan komma att medföra försvårad eller utebliven relation med

verksamhetsutövare. Bolagsverkets möjlighet att vägra registrering kommer förhoppningsvis att utgöra ett effektivt instrument att säkerställa att anmälningsskyldigheten fullgörs och att uppgifterna i registret är adekvata, korrekta och aktuella.

22.6.3 och 22.6.4 Föreläggande vid utebliven anmälan och felaktiga uppgifter

Bolagsverket instämmer i utredningens förslag som ger registreringsmyndigheten möjlighet att förelägga den juridiska personen vid utebliven anmälan.

Bolagsverket vill i detta sammanhang framföra följande synpunkt. Eftersom det inte finns någon samlad information om samtliga juridiska personer som föreslås omfattas av registreringskyldigheten av verklig huvudman, så kommer det inte att vara möjligt att kontrollera att de registreringskyldiga juridiska personerna fullgör sina förpliktelser. Bolagsverket kan då inte heller ingripa vid utebliven anmälan. En sådan kontrollmöjlighet skulle bland annat förutsätta en automatiserad tillgång till all information över samtliga juridiska personer och möjligen att alla juridiska personer skulle vara registrerade.

Bolagsverket anser inte att möjligheten att förelägga vid utebliven anmälan eller vid misstanke om felaktiga uppgifter ska förstås som att registerförande myndighet har till uppgift att bedriva tillsynsverksamhet och aktivt övervaka att anmälningar sker inom tidsfristerna, t ex vid förändringar i ägarkretsen. Som exempel kan nämnas att det i flera anmälningar till Bolagsverket lämnas in handlingar, till exempel protokoll från bolagsstämmor i aktiebolag, som skulle kunna användas som underlag för att ifrågasätta om uppgifterna i registret över verkliga huvudmän är korrekta. Bolagsverket menar dock att det skulle ligga för långt ifrån verkets uppdrag som registerförande myndighet att aktivt utöva sådan tillsyn över om anmälda uppgifter förändras. Det skulle också vara ett avsteg från den huvudsakliga ansvarsfördelningen vilken innebär att det är de juridiska personerna som ska utreda och anmäla vem som är verklig huvudman.

22.6.5 Sanktionsavgift

Bolagsverket tillstyrker utredningens förslag att registerförande myndigheten får påföra en sanktionsavgift i vissa fall. Bolagsverket anser att det kan utgöra ett effektivt påtryckningsmedel. Dock saknas det enligt verkets uppfattning uttryckligt krav i direktivet att införa sanktionsavgifter. En sådan avgift skulle öka kostnaderna för de juridiska personerna och det bör nog övervägas om det är nödvändigt och proportionerligt att införa en sådan administrativ börda.

22.6.8 Vitesförelägganden

Bolagsverket delar utredningens uppfattning i denna del.

22.6.10 Anmälan om oriktiga eller ofullständiga uppgifter i registret

Bolagsverket instämmer i utredningens bedömning. Bolagsverket vill återigen påminna om att registerförande myndighets möjligheter till kontroll och prövning av anmälnans innehåll i sak och riktigheten i anmälda och registrerade uppgifter, kommer att vara begränsad.

Bolagsverket vill i detta sammanhang väcka frågan om misstanke om eventuell felaktig uppgift i registret. Bolagsverket föreslår att det tydligt framgår av regleringen om uppgiften ska vara tillgänglig för berörda myndigheter och verksamhetsutövare.

24.4.4 Konsekvenser för registreringsmyndigheten

Bolagsverket vill framhålla att uppgifterna om ärendevolymer och kostnader som anges i utredningen är uppskattningar. Den närmare regleringen av registret vad avser innehåll, omfattning, registreringskyldighet, hur anmälan ska gå till etc. påverkar i hög grad dessa uppskattningar. Klart är dock att införandet kommer att medföra betydande kostnader, både för de juridiska personerna och för registerförande myndighet. Endast en liten del av dessa kostnader kommer att kunna täckas genom avgifter.

Med anledning av ovanstående vill Bolagsverket lämna följande förslag.

Enligt Bolagsverkets uppfattning kan kostnaderna på ett övergripande plan indelas i tre områden. Det första området avser utveckling och införande av registret över verkliga huvudmän. Bolagsverket anser att denna kostnad måste finansieras genom anslag.

Den fortsatta driften av registret, omfattande bland annat tekniskt underhåll, handläggning, information och utbildningsinsatser bör enligt verkets uppfattning också finansieras genom anslag. Finansiering genom avgifter befarar Bolagsverket skulle kunna medföra en avhållande effekt på de juridiska personerna att göra anmälningar till registret.

Den tredje delen avser informationsgivning, dvs. tillhandahållande av uppgifter ur registret till verksamhetsutövare och andra med berättigat intresse. Bolagsverkets bedömning är att här finns möjlighet att finansiera i vart fall del av verksamheten genom avgifter.

Övriga reflektioner om insyn i ägandet av aktiebolag

22.1 Inledande överväganden

Bolagsverket delar utredningens bedömning om att ökad insyn i ägandet i form av ett centralt register över samtliga aktieägare, delägare och medlemmar i juridiska personer skulle medföra flera positiva effekter.

Bolagsverket instämmer också i slutsatsen att ett sådant register kräver ytterligare utredning. Bolagsverket delar utredningens slutsats att det möjligen inte heller helt skulle uppfylla det krav på registrering av verkligt huvudmannaskap som nu ställs i det aktuella direktivet.

Bolagsverket vill i detta sammanhang framhålla att ett sådant register i vart fall till viss del skulle kunna införas genom en frivillig möjlighet för aktiebolag att föra sin aktiebok genom ett centralt administrerat och offentligt register över aktieägare. Ett sådant register har bland annat införts i Danmark och frågan kanske vore intressant att utreda ytterligare och då särskilt med beaktande av i vilken utsträckning ett sådant register skulle kunna förenkla

för aktiebolag att fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt reglerna om registrering av verklig huvudman.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Bränström. I den slutliga handläggningen har direktören Inga Otmalm, chefsjuristen Peter Källenfors, avdelningscheferna Annika Axelborn, Johan Bergsten, Monica Grahn, kommunikationschefen Ulf Karnell samt koordinatören vid företagsregistreringen Eva Josefsson deltagit. Föredragande har varit avdelningsjuristen Johanna Sahlman och juristen Jimmy Everitt.

Annika Bränström

Johanna Sahlman

Jimmy Everitt